



De århusianske rødstrømper samlet til møde — heriblandt den gruppe, der har været med til at oversætte Sullerot-rapporten. Det er fra venstre Lene Pusch, Anne Grethe Nielsen, Lica Nærå, Lis Boysen, Nina Råschou, Mette Kunøe, Marianne Lauritzen, Inger Lytje og Gerda Engholm.

Århus-rødstrømper måtte selv oversætte Farvel til ligelønnen i EF

Markedssekretariatet har bevidst søgt at tilbageholde vigtige oplysninger om kvindernes stilling i EF-landene, hævder en gruppe århusianske rødstrømper, der beskæftiger sig med spørgsmålet. Efter megen forgæves besvær med sekretariatet lykkedes det gruppen at fremskaffe rapporten direkte fra Bruxelles. Rapporten, der omhandler kvinder erhvervsbeskæftigelse og problemer i EF-landene, er udarbejdet i 1970 af den franske sociolog Evelyn Sullerot — og de århusianske rødstrømper fik fra Bruxelles et eksemplar, der var oversat til tysk — selvom markedssekretariatet hævdede, at rapporten kun fandtes på fransk.

Forskellen blev større

Når man har læst rapporten, forstår man sekretariatet med sin pro-holdning. Den indeholder nemlig en række oplysninger om bl. a. udviklingen i kvindernes løn i medlems-

landene — og det er ikke opløftende læsning. I direkte modstrid med en rapport, udarbejdet af bl. a. Dansk Kvindesamfund og den italienske ambassade, hvori det påstås, at

der er indført ligeløn på alle områder i Italien, oplyser Sullerot-rapporten, at det helt modsatte er tilfældet. Forskellen mellem mands- og kvindeløn i Italien er blevet større i fem ud af ni industrigrene mellem 1964 og 1968. I f. eks. den italienske papirindustri er forskellen indenfor fire år blevet op til 10 pct. større.

Af rapporten fremgår tillige det meget bemærkelsesværdige, at kun i de lande, hvor kvindernes gennemsnitlige løn har været voldsomt bagud for mændenes, synes der at være sket fremskridt for kvindelønnen — fra 1 til 4 pct. — Derimod mindskes forskellen ikke — eller den bliver endog lidt større — der, hvor de gennemsnitli-

Farvel til ligelønnen i EF

FORTSAT FRA FORSIDEN

ge kvindelønninger lå omkring 80 pct. af de tilsvarende mandslønninger. EF-landene nøjes altså med at udrydde de mest løjnefaldende uretfærdig-

heder og harmoniserer diskrimineringen. EF-harmoniseringen har altså for kvinderne i de nuværende medlemslande betydet en harmonisering af diskrimineringen, idet uligheden mellem mands- og kvindeløn blot er blevet mere ensartet i de seks lande. Men i de lande, hvor forskellen var mindst (Frankrig og Italien) er der sket en forøgelse eller i bedste fald en cementering af forskellen mellem mænds og kvinders løn.

Danske kvindelige arbejdere får — som de franske — omkring 80 pct. af mændenes løn — målt med fællesmarkedsniveau — altså temmelig højt. Den ligger på det niveau, der nogle steder er ved at blive harmoniseret nedad.

På denne baggrund er der sørgelige udsigter for de danske fagforeningers krav om ligeløn, hvis vi kommer ind i EF og ind i fri konkurrence med virksomheder, der giver kvinderne 60—70 pct. af mændenes løn. Hertil kommer, at vores lønniveau generelt ligger over EF-landenes.

Sullerot-rapporten afslører tydeligt, hvorledes kvinderne fungerer som arbejdskraftre-

serve i medlemslandene — på linje med fremmedarbejderne. Arbejdsløsheden som følge af nedlæggelse af mange landbrug og på grund af f. eks. tekstilindustriens rationaliseringer har først og fremmest ramt kvinderne. Rapporten behandler den store arbejdsløshed blandt italienske kvinder og kalder situationen foruroligende. Rapporten kommer endvidere med den overraskende oplysning, at i løbet af Fællesmarkedets ti år (1958—68) er antallet af erhversbeskæftigede kvinder i Italien faldet med 1,2 mill.

Folkepensionen eller aldersrenten er i alle EF-lande, undtagen Holland, opbygget efter forsikringsprincippet og afhængig af det antal år, man har arbejdet — en bestemmelse, der i første række rammer kvinderne. Hjemmearbejdende husmødre er ikke sikret nogen form for pension, og rapporten påpeger, at også kvinder i erhvervslivet må regne med mindre pension end mændene. Det skyldes, at de fleste kvinder må forlade erhvervslivet nogle år for at passe børnene. For alle seks medlemslande gælder, at der er meget dårlige muligheder for at få passet børn. I f. eks. Italien er pensionsalderen 60 år for kvinder og 65 for mænd. Da aldersrentens størrelse afhænger af antallet af år i erhvervslivet, betyder det, at kvinder aldrig kan få en pension, der er på højde med mændenes. I EF-landene betales folkepensionen delvist af arbejdsgiveren, mens det i Danmark sker over skatterne.

— Rapporten er et bestillingsarbejde, og foregår af den grund selvfølgelig på et pro-EF-grundlag. Hos Sullerot viser denne pro-holdning sig imidlertid ikke som et skønmaleri af virkeligheden, understreger Lica Nærá, Risikov, der har været med til at oversætte rapporten til dansk. Men derimod i naive forventninger til, at det kan blive

bedre. Denne naivitet er følgende af, at statistikkerne er undersøgelsens alfa og omega, hvor de kun skulle være hjælpemidler. Derfor er der ikke megen plads til egentlige analyser af det indsamlede stof.

Deres egen kamp

Sullerot-rapporten viser, at kvindernes fremtidige muligheder først og fremmest vil være bestemt af omfanget af deres egen kamp, siger EF-gruppen indenfor rødstrømperne i Aarhus. Danske kvin-

ders vurdering af, om Danmark skal indtræde i EF må derfor blive vurderingen af, om denne kamp føres bedre indenfor eller udenfor EF. Mest afgørende i denne sammenhæng er rapportens påvisning af at udviklingstendenserne for den kvindelige arbejdskraft i EF stort set er upåvirket af kvindernes egen kamp, understreger de. Deres organisationer er simpelthen ikke slagkraftige nok. Den centraliserede kapital magt er dem for stærk. **bigger**

Apollo er ved månen

HOUSTON (AFP) * Det amerikanske månefartøj »Apollo 16« gik kort efter midnat ind i det kredsløb omkring månen, der torsdag aften afsluttes med nedsendelse af månelandingsfartøjet »Orion« med astronauterne Charles Duke og John Young til landingsområdet i nærheden af Descartes-krateret.

Kl. 14,24 (dansk tid) vækkedes astronauterne efter en ni timers hvileperiode, og kl. 21,41 skal »Orion« efter planen sættes ned på måneoverfladen, mens Thomas Mattingly i kommandomodul »Casper« tager fat på sin ensomme kredsløb omkring jordbrabant.

BP OLIEFYRS-VAGTEN
det er os — her hvor De bor. Eks-
perter i service, justering og re-
paration af oliedyr. Vi er kun
et opringning væk, hvis Deres
oliedyr ikke makker ret. Ved at
tegne et abonnement på BP OLIE-